

form, vi har kendt den. Det er efter Enhedslistens opfattelse ikke noget, man behøver at fejre. Det har ikke været nogen succeshistorie om statens evne til at planlægge borgernes ønsker eller samfundets behov for den sags skyld. Tværtimod.

Enhedslisten mener ikke, at der findes et logisk ræsonnement for adgangsbegrænsningen. Adgangsbegrænsningen har ikke kunnet dimensionere uddannelserne, så de passede til efterspørgslen, og jeg tror aldrig, at man kan lave et system, der kan.

Til gengæld har adgangsbegrænsningen betydet et voldsomt spild af ressourcer: Nogle bliver afvist og vælger en uddannelse, som de i virkeligheden ikke ønsker sig, og falder derefter fra. Andre bruger en masse år på at samle point til at komme ind på deres ønskeuddannelse – point, som ofte ikke har den store relevans i forhold til den pågældende uddannelse ud over, at de kræves. Atter andre vælger uddannelser, som måske ikke interesserer dem synderligt, men som er det naturlige valg, for de skal jo bruge deres høje gennemsnit til et eller andet.

Der er ikke logik, logisk sammenhæng eller retfærdighed i adgangsbegrænsningen. Den har efter vores opfattelse kun én funktion, og den kan man så alt efter sindelag kalde logisk, nemlig at den tilpasser antallet af studerende til den eksisterende kapacitet. Det er f.eks. interessant, at man i uddannelser inden for natur og teknik reelt ikke har adgangsbegrænsning. Reelt kan alle, som har en adgangsgivende eksamen, blive optaget, mens man har en ekstrem adgangsbegrænsning inden for fag, som i den almindelige opfattelse betegnes som lettere at gå til.

Vi har udviklet et system, hvor jagten på karakterer går forud for fordybelsen, hvor snob-effekter styrer uddannelsesvalget mere end reelle interesser.

Forsøget på fra statens side at lave en masterplan, som kan bestemme, både hvad der skal udbydes, og hvad der skal ønskes fra de unges side, er fuldstændigt forfæjlet. Derfor skal vi væk fra denne tænkning og tilbage til en situation med reelt frit optag på alle uddannelser for personer, som har en på forhånd defineret adgangsgivende eksamen.

Hvis man ser på udviklingen inden for social- og sundhedsområdet, er det jo overordentlig tydeligt, at en sådan plan ikke har kunnet etableres, ikke engang med rimelig tilnærmelse. Der er i dag en stor mangel på sygeplejersker, pædagoger og lærere, og regeringens planer for

området løser på ingen måde problemet. På pædagogområdet er der hvert år tusinder af unge, som bliver afvist, og det til trods for, at kommunerne skriger efter uddannede pædagoger.

Ud over reelt frit optag for alle med en adgangsgivende eksamen mener Enhedslisten, at der i fremtiden også skal være mulighed for det, vi i dag kalder kvote 2. Men det skal tilbage til den oprindelige tanke, nemlig at det gælder folk, som ikke vil gå den slagne vej, men som efter en årrække uden for uddannelsessystemet ønsker at søge ind med andre kvalifikationer end den ortodokse adgangsgivende eksamen.

Jeg er ikke i tvivl om, at en person, som har 10 i karaktergennemsnit, vil have lettere ved at klare en videregående uddannelse end en med 6. Problemet er blot, at for den person, som har 6,7 eller deromkring i snit, er det uvæsentligt, at der kan fremdrages nok så mange statistikker. Der er nemlig også en del med et lavt gennemsnit, der gennemfører en videregående uddannelse og klarer sig godt på arbejdsmarkedet.

Man skal være opmærksom på, at en række undersøgelser viser, at man ikke kan benytte karaktererne som sikker indikator for, hvordan det vil gå. Derfor skal man ikke benytte disse tal og talgennemsnit. Nu har en række uddannelser fået reelt frit optag, men det har ikke betydet afskaffelse af adgangsbegrænsningen. Derfor bør der stilles krav om, at enhver person, som har en adgangsgivende eksamen, skal kunne komme ind på uddannelsen, og at uddannelsesstedet kan/skal udbyde kurser, som det finder nødvendige for personer, som ikke har disse kvalifikationer, f.eks. fra ungdomsuddannelserne.

Det betyder, at hvis man på økonomistudiet mener, at man skal have matematik på højt niveau for at klare studierne, så kræver vi, at økonomistudiet skal udbyde matematik på højt niveau til studerende, som har en adgangsgivende eksamen, hvor dette niveau ikke oprettes, således at de optages under alle omstændigheder.

Det skal ikke forstås sådan, at alle partout skal kunne blive alt, men udgangspunktet er, at alle skal have mulighed for at prøve kræfter med ønskeuddannelsen. Det betyder også, at vi ikke vil erstatte det nuværende system med stopprøver. Den eneste stopprøve, vi accepterer, er, at der naturligvis skal være en afsluttende bedømmelse, som drager den endelige konklusion: duer, duer ikke.